

Organisatoriska mellanrum

Varför blir det fel trots att alla gör rätt?

Höglandets Samordningsförbund
Inspirationsdag, Eksjö, 2 oktober 2024
Mats Tyrstrup & Fatane Salehi

Kvinnan i det organisatoriska mellanrummet

Mars 2015

"Det är aldrig någon som gör något fel. Aldrig. När man så att säga spårar bakåt. Det är ingen som har gjort något fel."

Hon hamnade mellan stolarna kan man säga. [...] Jag kan inte behålla henne. Jag har inget lagligt stöd för det.

Ett tidsperspektiv

"Unga med svår psykisk ohälsa placeras fel" SvD 22 januari 2021, Elisabet Åbjörnsson Hollmark, GD Statens institutionsstyrelse om Socialtjänst, BUP och SiS

Sanne, UG oktober 2018

Från delar till helhet – Tvångsvård som sammanhållen, personcentrerad vårdkedja (SOU 2023:5)

NYHETSBYRÅN
VÅRD

Tidningarnas Telegrambyrå | 4 maj 1982 | 120 ord

4 Maj 1982!!

samverkan

vården

REGERINGEN HAR BESLUTAT FÖRDELA 1 640 00 KR TILL NIO PROJEKT FÖR **SAMVERKAN** INOM **VÅRDEN** AV MISSBRUKARE.

VÅRDHUVUDMÄNNEN OCH PERSONALEN INOM **VÅRDEN** AV MISSBRUKARE SKALL FINNA BÄTTRE SAMARBETSFORMER, FRÄMST MELLAN SJUK- OCH SOCIALVÅRD, SÄGER SOCIALDEPARTEMENTET. I ALLA PROJEKT INGÅR GEMENSAM UTBILDNING I FORM AV KURSER, KONFERENSER OCH STUDIECIRKLAR. DE NIO PROJEKTEN ÄR: SAMVERKANSPRO. IFKT KRING GENOMFÖRANDET AV INSTITUTIONS-

**Organisatoriska mellanrum!
Eller, om man så vill, notoriska
samordningsmisslyckanden**

"Tydlig brist på infrastruktur för samverkan", Dagens medicin, 10 Juni 2020, Anna Nergårdh, utredare Samordnad utveckling av god och nära vård

Integrationslogiker

Hierarkisk integration (1900-talet)

"Dela upp" → Enheter → Gränser

Organisatoriska mellanrum

Organisation

Nätverks- & processintegration (2000-talet)

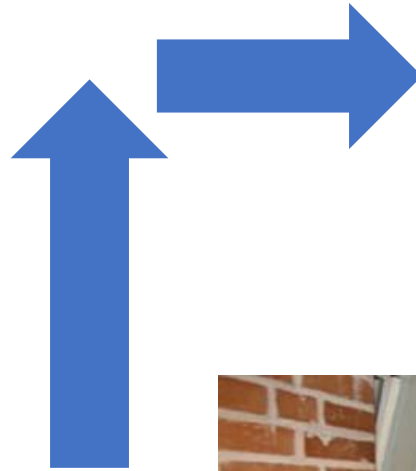
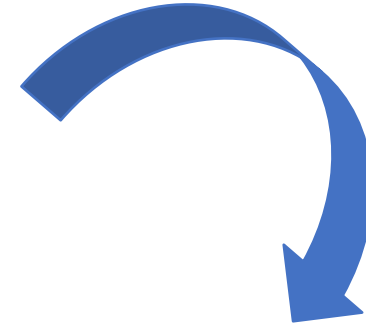
"Foga samman" → Relationer → Sammanhang

Organisera

Organisatoriska mellanrum runt förskolan Brunn

Mellanrum på Sahlgrenska universitetssjukhuset

Integrationslogiker

Hierarkisk integration (1900-talet)

"Dela upp" → Enheter → Gränser

Organisatoriska mellanrum

Organisation

Nätverks- & processintegration (2000-talet)

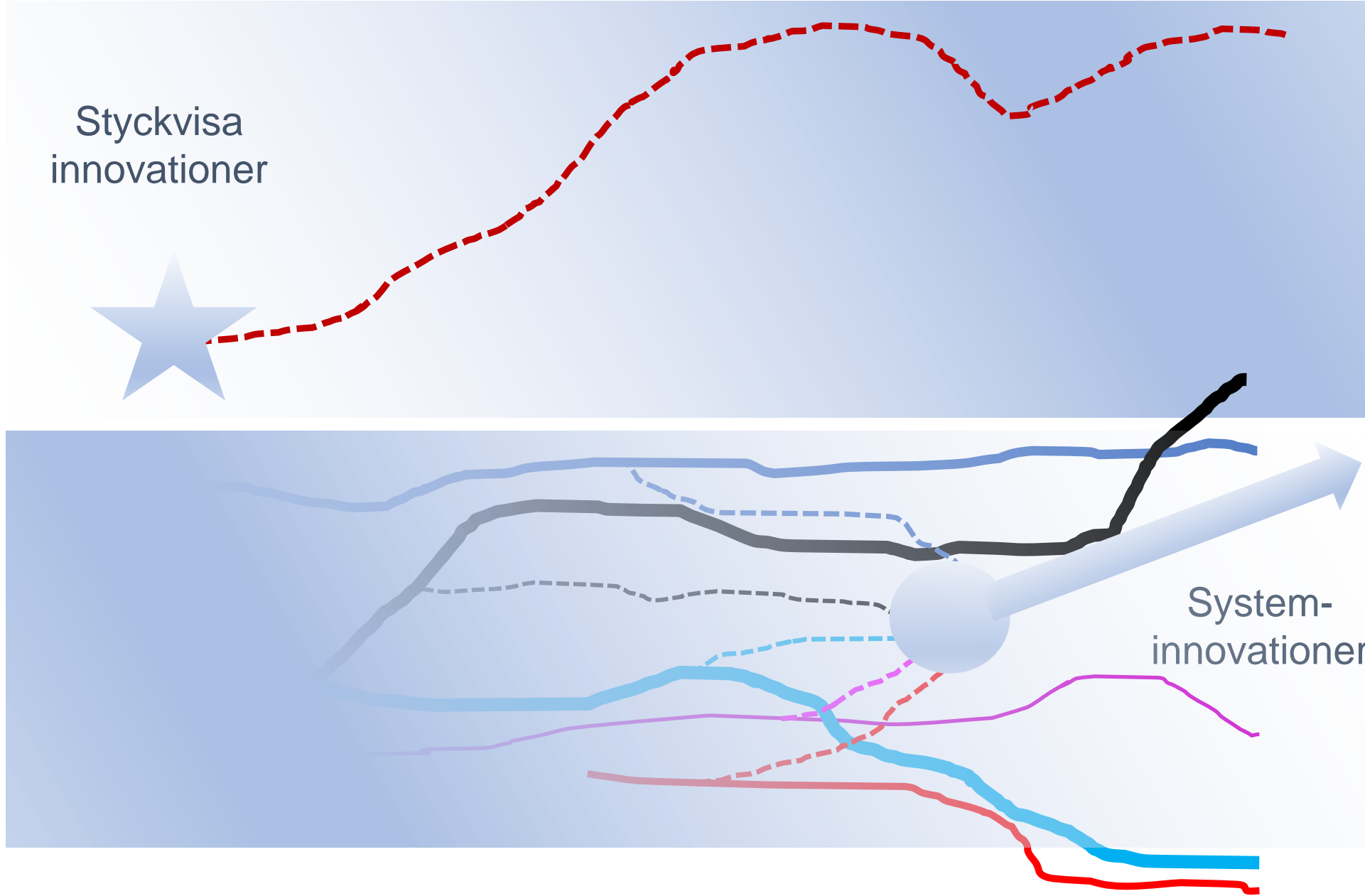
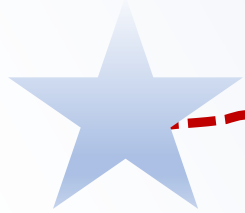
"Foga samman" → Relationer → Sammanhang

Organisera

Innovations- och förnyelsepotential

Innovationsförlopp

Styckvisa
innovationer

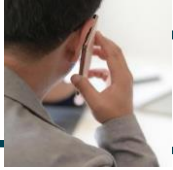
System-
innovationer

Händelser – orsaker som sammanfaller i tid och rum

Effekter

Orsaker

Tid

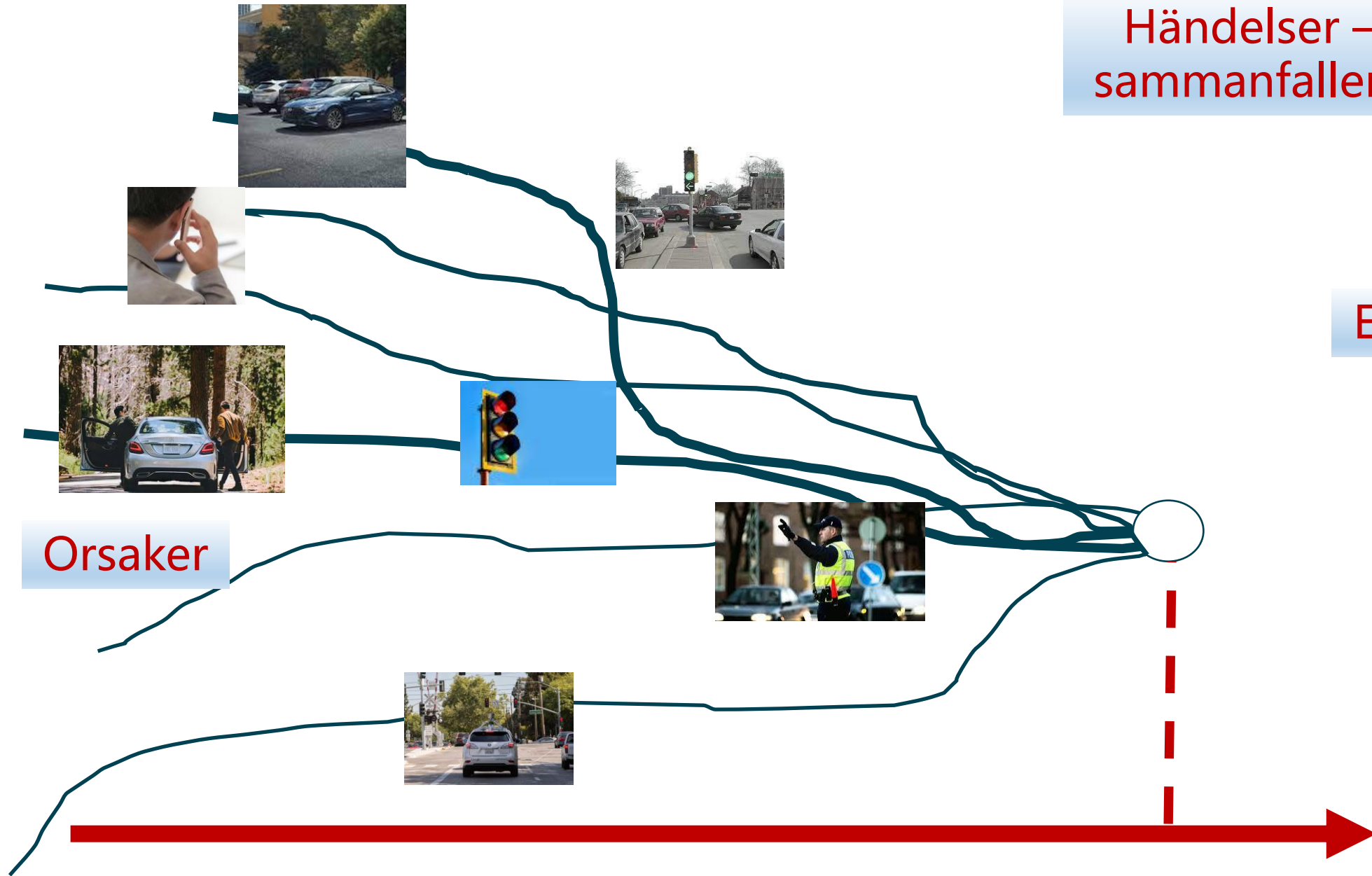

Händelser – orsaker som sammanfaller i tid och rum

Effekter

Orsaker

Tid

System som orsaker

Effekter

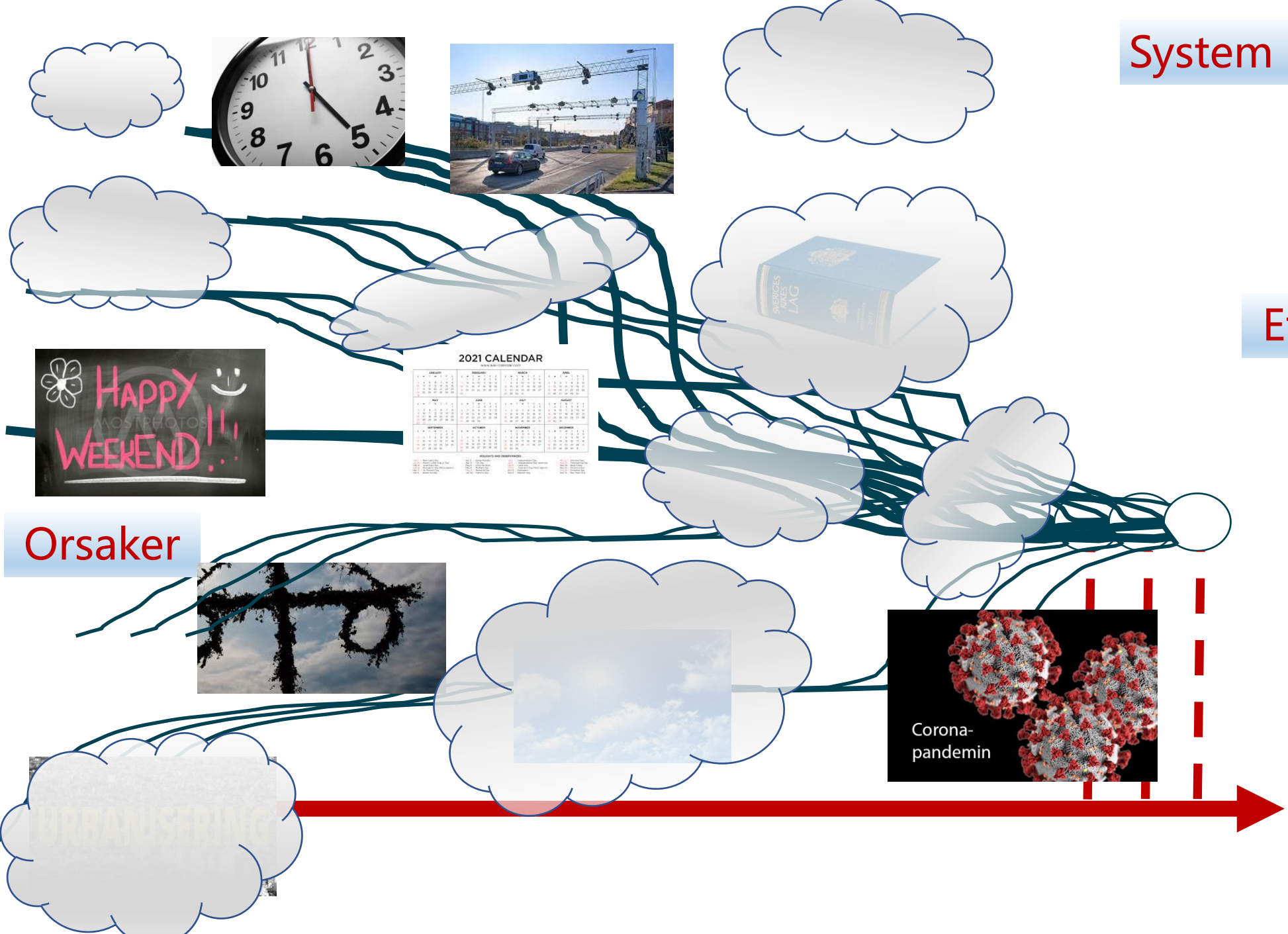
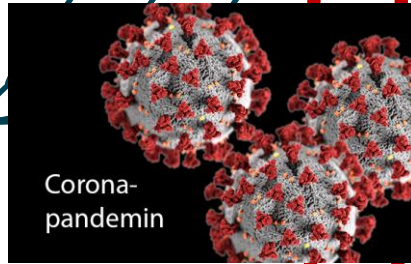
Orsaker

Tid

2021 CALENDAR

JANUARI	FEBRUARI	MARSI	APRIL
1	1	1	1
2	2	2	2
3	3	3	3
4	4	4	4
5	5	5	5
6	6	6	6
7	7	7	7
8	8	8	8
9	9	9	9
10	10	10	10
11	11	11	11
12	12	12	12
13	13	13	13
14	14	14	14
15	15	15	15
16	16	16	16
17	17	17	17
18	18	18	18
19	19	19	19
20	20	20	20
21	21	21	21
22	22	22	22
23	23	23	23
24	24	24	24
25	25	25	25
26	26	26	26
27	27	27	27
28	28	28	28
29	29	29	29
30	30	30	30
31	31	31	31

System är ...

... perfekt utformade för att producera exakt de situationer och effekter de ger upphov till.

Vanligen oavsiktligt – av det enkla skälet att inget har utformat dem för att producera någonting över huvud tagit.

System utformas spontant, genom självorganisering, via design och uppfattas olika av olika personer

Vi ser situationerna och effekterna – men vi ser inte systemen som producerar dem – jfr t ex politiska debatter

Bellevuevägen i Malmö

**Prisskillnaden för likvärdiga hus på ömse
sida gatan är 600 – 900 TSEK ($\approx 10 - 20\%$)**

*I Sverige är all utbildning,
även högskolan, gratis! Det
är inte tillåtet att betala för
att gå i en viss skola!*

Samhällen består av gränser

Livssituationen

Fem steg mot samordningsinnovationer på systemnivå

Värdevisionen – vilket är löftet vi vill se och vilka vi ställer ut och till vem eller vilka? Det som ska möjliggöra systeminnovationen!

Systemkunskaperna – via studiebesök, workshops etcetera utanför ordinarie "ärenden" – och på andra än de formella aktörerna.

Relationsskrädderiet – nätverkande över olika gränser (organisatoriska, professionella, kulturella med flera ...).

Intressenterna – vilka möjliga situationer eller effekter vi vill förändra – hur och med vilka aktörer? Utgångspunktsegrunder?

Perspektivvalen – vilka perspektiv betraktar och söker vi efter det relevanta systemet? Slutning till problem/utmaningar?

Sälj inte på andra en lösning! Samskapa den!

En utsatt kvinna i ett organisatoriskt mellanrum

Styrkor

- God kunskap om den egna verksamheten, men även om varandra.
- Lång erfarenhet och vilja att stödja och driva individer framåt.
- Förväntan och krav från individer.
- Struktur finns i Samverk (lokal samverkansgrupp), vissa parter saknas.
- Ambition att göra "lite mer" för att individen ska lyckas.
- Korta beslutsvägar och vi känner varandra (ansikte och namn).
- Kontaktpersoner hos myndigheterna.
- Kunskapsutbyte och ta hjälp.
- Stöd- och återhämtningscenter (Eksjö) är en verksamhet i det organisatoriska mellanrummet.

- Samverkanskoordinatorer i respektive kommunområde.
 - SIP
 - Systemförståelse om vem som gör vad
 - Relationer och bra kontaktnät.
-
- *Vilka osynliga system finns i verksamheterna?*

Utvecklingsbehov

- Bygga upp insatser på AME utifrån individens behov för att inte strukturera fler risker för misslyckande.
- Fortsätta utveckla befintliga forum för att utveckla samverkan.
- Förstå de olika verksamheterna och deras förutsättningar.
- Ha rimliga förväntningar
- Studiebesök vid nyanställning
- Uppföljningar – hur och av vem?
- Introducera nyanställda i befintliga kontaktnät, tar tid att bygga relationer.
- Tydlighet för att lyfta behov av förändring.

Förbättringsstrategier

- Skapa gemensam bild och informationsutbyte utifrån sekretess och samtycke som utmaning (och möjlighet?)
- Kartlägga vilka kontakter med olika aktörer som individen har samt inhämta samtycke direkt.
- SIP som verktyg att samverka i en personcentrerad process.
 - Ansvarsfördelning i SIP (samtalsledare, upprätta plan).
- Lots i välfärdssystemet (hälso- och sjukvård, kommun, myndighet).
 - Funktionen personligt ombud saknas.